

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Provisione Et Obtentione Beneficiorvm

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

675. Quid Episcopus potestatis habeat circa beneficia conferenda in Ecclesiis regularibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74485](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74485)

juris communis dispositione, Episcopus simultaneam cum Capitulo earum Ecclesiarum pretendere non potest. Lott. l. 2. q. 21. n. 135. multoque minus, ut tenent Joan. de Imol. in c. cum Ecclesia Vulterana, n. 5. & alii quidam solidam collationem. Lott. *ibid.* etiam adhibito duntaxat consilio Capituli, ut Federic. de Senis. *conf.* 34. n. 1. Sed

2. Respondeo secundo: præcindendo à consuetudine, secundum juris communis dispositionem, jus præsentandi seu eligendi ad Canonicatus præbendâsq; Collegiarum competit earum Capitulo, ejusque Prælato immediato, si habeat; jus autem instituendi vel confirmandi spectat ad Episcopum. Castrop. *loc. cit.* n. 2. citans Gonz. *gl.* 45. n. 47. Azor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 9. Garc. p. 5. c. 4. num. 64. Lott. *loc. cit.* citans Abb. in c. cum Ecclesia Vulterana. n. 8. & Jo. de Lignario, atque Rotam huic sententiæ crebrius & tenacius adhæsisse ab anno 1520. nihilominus Jo. And. in c. significatum, de præb. n. 1. Put. *decis.* 130. l. 1. Lap. *alleg.* 31. n. 1. Decian. *conf.* 6. n. 11. l. 1. & Rota aliquando apud Lott. *loc. cit.* sentiunt, solidam illorum beneficiorum provisionem spectare ad Capitulum & ejus Prælatum, sine aliqua Episcopi participatione, quibus consentire videretur Card. de Luc. de benef. d. 12. n. 13. dum ait: in Collegiatis collatio Canonicatum, aliorumque beneficiorum fit nomine ipsius Ecclesiæ ab ipso Collegio, quamvis d. 17. n. 6. & 9. accedere videatur ad communiorem, dum ait: horum beneficiorum collationem seu nominationem, provisionem vel electionem spectare ad Capitulum. Porro dicta juris communis dispositio innititur rationi; quod beneficia ista erecta sint de bonis & juribus ipsius Ecclesiæ, cujus nomine Capitulum confert, seu providet, ut id præsumitur, juxta dictam q. ante hanc penult.

Questio 673. An, & qualiter Episcopus conferre possit alterius diœcesis beneficia unita beneficiis sue diœcesis?

Respondeo: beneficium accessorie unitum beneficio alterius diœcesis debet conferri per Episcopum illius diœcesis, in quo est beneficium, cui unitur; quia sic Ecclesia unita evadit inferior, altera superior, & Prælatus superioris fit Prælatus utriusque. Frances de Ecclesiis Cathed. c. 8. n. 108. citans Gonz. *gl.* 5. §. 7. n. 24. & Pet. de Perus. *tr. de unione.* c. 1. n. 1. Si autem æquè principaliter facta est unio, per utrumque Episcopum provideri debet. Frances *loc. cit.* citans Gonz. ubi ante. n. 57.

Questio 674. Quid possit Episcopus circa conferenda beneficia Ecclesiarum exemptarum?

1. **R**espondeo primo: exemptâ Ecclesiâ, beneficia regularia in ea existentia non spectant ad collationem Episcopi. Frances *loc. cit.* c. 30. n. 155. citans Gonz. *gl.* 23. n. 22. & Rotam. sed ad Prælatum, & Conventum simul, si sunt conventualia; si verò non sunt conventualia, ad Prælatum solum; quamvis in his multum deferatur consuetudini. Lott. l. 2. q. 21. num. 139. citans Sely. p. 2. q. 22. n. 45. & 51. Gonz. *gl.* 23. n. 20. &c. Secus est de secularibus: talia enim adesse possunt in Ecclesia exempta, & spectare ad provisionem Episcopi. Frances *loc. cit.* citans Abb. & Lamb. apud Duran. *decis.* 92. n. 17. Siquidem ex exemptione Ecclesiæ non deducitur, quod beneficium sit exem-

ptum, cum aliud sit Ecclesia, aliud beneficium in Ecclesia; quia beneficium & Ecclesia constituunt duo corpora distincta, ut Abb. in cap. fin. de præb. Frances n. 156. & 157.

2. Respondeo secundo: dum Papa mandat Episcopo, ut beneficium in sua diœcesi proximè vacantium conferat Titio, potest eidem conferre beneficium aliâ ab Episcopo exemptum: ex illa enim commissione patet, Papam non excitare officium ordinarium, sed quod faciat illum delegatum suum, adeoque sicut alius quilibet vi talis mandati Apostolici quodlibet beneficium in sua diœcesi situm conferre possit, ita & Ordinarius seu Episcopus; cum officium ordinarium conferendi tunc per accidens habeat. Laym. ad c. grave. de off. jud. Ord. num. 2. citans Jo. And. in c. Abbatem. de rescript. in 6. & Cl. in Clem. unic. de excess. Prælat. n. primi anni.

3. Respondeo tertio: dum exempti, v. g. Abbates, habent Ecclesias pleno jure sibi subiectas (quod habere pleno jure subiectas aliud nihil importat signanter, quàm institutionem, destitutionem, visitationem, correctionem. Paris. de rescript. l. 7. q. 15. n. 15. citans Paris. Cardinalem *conf.* 22. n. 14. volum. 4.) in illis Episcopus se non potest intrudere, Paris. *ibid.* n. 14. Sed de his alibi; vide Laym. in cap. sicut, de suppl. negl. Prælat. à n. 7. & Lott. l. 1. q. 25. n. 57.

Questio 675. Quid Episcopus potestatis habeat circa beneficia conferenda in Ecclesiis regularibus non exemptis?

Respondeo: Episcopum fundare intentionem suam super libera potestate conferendi in illis beneficia; dum enim ei assitit jus commune, quâ latè patet ejus diœcesis, non solum procedit respectu secularium, sed etiam regularium, ut dictum supra. Lott. l. 2. q. 21. num. 137. & ubi in iis proceditur per præsentationem vel electionem, Episcopus pariter fundatam habet intentionem pro jure instituendi, & confirmandi. Lott. *loc. cit.* n. 138.

Questio 676. Quid possit Episcopus circa beneficia conferenda suis consanguineis?

1. **R**espondeo primo: non impeditur Episcopus (idem est de collatore alio) quo minus beneficia vacantia per obitum consanguineo suo conferat, dummodo dignus sit, non obstante Bullâ Pii V. Tond. *qq. benef.* l. 1. c. 33. n. 4. cum communi. addens n. 5. posse similiter Episcopum in favorem sui nepotis reservare pensionem: citat pro hoc Paris. de confident. q. 1. num. 20. Gratian. *discept. forens.* c. 617. n. 8.

2. Respondeo secundo: Episcopus resignata coram se purè & simpliciter conferre nequit consanguineis, affinis & familiaribus propriis, (quod tamen intelligendum de familiaribus, qui actu deserviunt Episcopo, & continuam exercent commensalitatem in domo, ait Tond. l. 2. c. 3. §. 7. n. 3. citans Paris. de rescript. l. 5. q. 6. nu. 91. Fusc. de visit. l. 2. c. 20. n. 23. Marium Antonin. l. 1. resol. casu 34.) uti nec ipsius resignantis, etiam si id fieret multiplicatis per circuitum resignationibus, uti id expressè statutum per Bullam Pii V. *constit.* 58 ubi & gravissimâ pœnâ adversus contravenientes statutâ. Tond. *loc. cit.* nu. 8. Paris. de rescript. l. 5. q. 7. n. 188. Non tamen prohibetur beneficia resignata conferre consanguineis suis, seu resignantis, ubi